

Τμήμα Αρχειονομίας – Βιβλιοθηκονομίας
Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Το μάθημα Ηλεκτρονική Δημοσίευση

Σαράντος Καπιδάκης

Επικοινωνία

Σαράντος Καπιδάκης

- Εργαστήριο Ψηφιακών Βιβλιοθηκών και Ηλεκτρονικής Δημοσίευσης
- sarantos@ionio.gr
- Τηλ. 26610-87413, κινητό 6972473957
- Γραφείο 2.12 (Ιωάννου Θεοτόκη 72)
- Ώρες Γραφείου:
 - Τετάρτη 13:30-14:30 και
 - Πέμπτη 13:30-14:30

Όρια Θέματος και Μαθήματος

Ανήκει στην ίδια επιστημονική περιοχή με τις Ψηφιακές Βιβλιοθήκες

- Ηλεκτρονικά βιβλία, περιοδικά, καταχωρήσεις από μακριά.
- Διαδικασίες ηλεκτρονικής συγκέντρωσης υλικού
- Δεν περιλαμβάνει
 - Ηλεκτρονική συγγραφή (σε PC ή στον Ιστό)
 - Ψηφιοποίηση (που έχει άλλες διαδικασίες)
 - Ψηφιακή διάθεση του υλικού

Στόχος Μαθήματος

- Να μας εξοικειώσει με τη χρήση των νέων τεχνολογιών
 - Για επικοινωνία, συγγραφή, παρουσίαση, ...
- Να μας εξοικειώσει με την Ηλεκτρονική Δημοσίευση
 - Περιπτώσεις εφαρμογής
 - Χρήση Ηλεκτρονικής Δημοσίευσης
 - Οργάνωση
- Όστε να μεταφέρονται οι σύγχρονες τάσεις και τεχνολογίες στους Ελληνικούς φορείς.

Έμφαση Μαθήματος

- Στην διαχρονικότερη γνώση
- Στην εξάσκηση
- Σε τρέχουσες πρακτικές πληροφορίες
- Σημαντικότερες παραδόσεις:
 - Οι πρώτες, με βασικούς ορισμούς.
 - Συζητήσεις κατά το μάθημα.
 - Διαλέξεις προσκεκλημένων ομιλητών

Προϋποθέσεις Μαθήματος

- Γνώσεις εκδοτικών διαδικασιών
 - και της ακαδημαϊκής δημοσίευσης
- Γνώσεις αγγλικής, προτύπων, μεταδεδομένων, Ψηφιακών Βιβλιοθηκών και ανάκτησης πληροφοριών
- Δυνατότητα σύνθεσης γνώσεων
- Πρωτοβουλία, σχετική έρευνα
- Καλή κρίση
- Παρουσίαση

Υποχρεώσεις Μαθήματος

1. Εργασία (προτίμηση: ομαδική)
2. Παρουσίαση της **ομαδικής** εργασίας στην τάξη
3. Σεμινάρια εξάσκησης στον υπολογιστή
 - Δεν βαθμολογούνται
4. Σενάρια εξάσκησης στον υπολογιστή (**υποχρεωτικά**)
 - Δεν βαθμολογούνται
5. Προφορική εξέταση
 - Στην ύλη του μαθήματος
 - Στην εργασία

Χρονοδιάγραμμα Εργασιών

- Αναζήτηση σχετικών θεμάτων – κριτική
- Πρόταση θέματος μέχρι 26/11 ([ηλεκτρονική συζήτηση](#))
 - Με 2 εναλλακτικές προτάσεις θεμάτων
- Ανάλυση θέματος μέχρι 3/12 ([ηλεκτρονική συζήτηση](#))
- Παράδοση αναφοράς μέχρι 21/12
- Παρουσιάσεις των ομαδικών εργασιών σε 2 μαθήματα τον Ιανουάριο ή στην εξεταστική
 - Παρουσίαση 15 λεπτών με διαφάνειες
 - Και παράδοση του αρχείου των διαφανειών

Εργασία - Λεπτομέρειες

- Αναζήτηση σχετικού θέματος
- Εύρεση και κριτική του υλικού
- Γραπτή αναφορά σε 10000 – 12000 λέξεις
 - Με τεκμηρίωση και παραπομπές
- Και προφορική παρουσίαση (μόνο) των ομαδικών εργασιών
 - Παρουσίαση 15 λεπτών στην τάξη
 - Κατά τα τελευταία 2 μαθήματα

Περιεχόμενο Εργασιών

- Περιγραφή του (σχετικού με το μάθημα) θέματος
- Που να δείχνει τι κάνουν οι άλλοι
- Τι επικρατεί
- Τι τάσεις υπάρχουν
- Τι νέες προοπτικές διερευνώνται
- ...
- Να έχει νόημα για το κοινό που απευθύνεται!

Θέματα Εργασιών

- Ενδεικτικά θέματα όπως
- Electronic Theses and Dissertations
 - JSTOR (Journal storage project)
 - Association of Electronic Publishers
 - ...
 - Τι κάνουν τα διάφορα projects, ερευνητές, εκδότες, ...

Κατά τις Ομαδικές Εργασίες

- Όλοι δουλεύουν μαζί
 - Και ασχολούνται με όλα τα θέματα
 - Και συμμετέχουν στην παρουσίαση
 - Η ομαδικότητα βοηθάει την εμβάθυνση στο θέμα (ανταλλαγή ιδεών)
 - Όχι στον καταμερισμό της δουλειάς
- Αν κάποιος ασχοληθεί ανεπαρκώς
 - Παρασέρνει τους άλλους σε κακή αξιολόγηση

Σύνθεση Ομάδων

- Προτιμούνται οι ατομικές εργασίες
- Έτσι ανταλλάσσονται ιδέες και ενισχύεται η συνεργασία
- Οι ομαδικές εργασίες πρέπει να γίνονται από ομάδες 2-3 ατόμων
- Αν κάποιος δουλέψει μόνος του την εργασία
 - Δεν θα κάνει παρουσίαση αλλά θα εξεταστεί παραπάνω πάνω στην εργασία του, κατά την εξέταση.

Οδηγίες για Γραπτές Αναφορές

- Αναφορά στην αρχή τίτλου και συγγραφέων
- Αναφορά μαθήματος / για ποια άσκηση πρόκειται
- Να έχει σαφή δομή (να χωρίζεται σε μέρη)
- Να έχει ευκολοδιάβαστες παραγράφους
- Να έχει σωστή στίξη (και κενά)

Επιπλέον:

- Να έχει δηλωμένη και ενσωματωμένη δόμηση
- Να εμφανίζεται σωστά (παντού)!

Πηγές Ορολογίας

- Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών Ορολογίας (Infoterm), <http://www.infoterm.org>
 - Τράπεζα Όρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Eurodicautom)
 - Βάση όρων τεχνολογίας πληροφοριών, <http://infoterm.cs.aueb.gr>
 - Ορολογία της Επιστήμης της Πληροφορίας, <http://dlib.ionio.gr/standards/bibterms.xls>
- Κάθε εργασία θα έχει γλωσσάριο όρων.

Δομή Αναφοράς Εργασίας

- Πρώτη σελίδα (Τίτλος, Συγγραφέας, ...)
- Περίληψη (≤ 1 σελίδα)
- Εισαγωγή (~ 10-15%)
- Σύγκριση με σχετικές εργασίες (~ 20%)
- Κεφάλαια κυρίως θέματος ($\geq 50\%$)
- Σύνοψη – Συμπεράσματα (~ 5%)
- Βιβλιογραφία (με ηλεκτρονικές παραπομπές)
- Γλωσσάριο
- Παραρτήματα (με συμπληρωματική πληροφορία)

Κριτήρια Αξιολόγησης Εργασιών

- Περιεχόμενο της γραπτής αναφοράς
 - Ορθότητα και πληρότητα.
 - Ακρίβεια και σαφήνεια.
 - Περιεκτικότητα και δόμηση.
 - Τεκμηρίωση του θέματος, και παραπομπές.
- Εμφάνιση της γραπτής αναφοράς.
- Κατηγοριοποίηση των παραπομπών

Παράδοση Εργασιών

- Πάντα – και μόνο – ηλεκτρονικά.
- Για αποστολή θέματος και αναφοράς
 - Αποστολή αναφοράς – πιθανόν με email
 - Στο λογαριασμό του μαθήματος (tab475@ionio.gr)
 - Με σχετικό Subject
 - Και συνημμένα αρχεία με συγκεκριμένο όνομα
 - Αναφέροντας ονόματα και αριθμούς μητρώου
 - Θα δοθούν συγκεκριμένες οδηγίες, εν καιρώ
 - Λεπτομέρειες στην ηλεκτρονική συζήτηση

Καθυστέρηση Εργασιών

- Γραπτές αναφορές μπορούν να παραδοθούν καθυστερημένα
 - Όταν συντρέχουν σημαντικοί λόγοι
 - Και μετά από προσυνεννόηση μαζί μου
 - Αλλά θα έχουν μειωμένο τελικό βαθμό
 - Κατά 20% για την πρώτη εβδομάδα καθυστέρησης
 - Κατά 40% για μέχρι δύο εβδομάδες καθυστέρησης
 - Μετά το τέλος των μαθημάτων, μετράνε μόνο για το βαθμό του Σεπτεμβρίου

Εξέταση Εργασιών – Μαθήματος

Προφορική: εργασιών και ύλης μαθήματος

- Για να δείξει την κατανόηση των εννοιών του μαθήματος
- Για να δείξει την σε βάθος ενασχόληση με τις εργασίες
- Για να δείξει την γενικότερη εμπειρία που αποκτήθηκε
- Η ομάδα εξετάζεται μαζί
 - Με σειρά παρουσίασης που καθορίζεται στο προηγούμενο μάθημα
- Και οι ατομικές εργασίες εξετάζονται μαζί.

Βαθμολογία Μαθήματος

Ανάλογα με την εργασία, έχουμε δύο περιπτώσεις:

- Ομαδική **μελέτη** (με γραπτή αναφορά) [33%]
 - **Παρουσίαση** στην τάξη της μελέτης [33%]
 - Προφορική **εξέταση** [33%]
- ή, εναλλακτικά:
- Ατομική **μελέτη** (με γραπτή αναφορά) [50%]
 - Προφορική **εξέταση** [50%]

Προϋποθέσεις Βαθμολογίας

- Να εκτελέσει τα «υποχρεωτικά σενάρια» εξάσκησης (που δεν βαθμολογούνται).
- Με ομαδική μελέτη, για να περάσει το μάθημα, πρέπει να έχει συγκεντρώσει σε **κάθε επιμέρους** βαθμολογία το 25% του μέγιστου βαθμού του.
- Με ατομική μελέτη, για να περάσει το μάθημα, πρέπει να έχει συγκεντρώσει σε **κάθε επιμέρους** βαθμολογία το 40% του μέγιστου βαθμού του
- Διαφορετικά βαθμολογείται με 0.

Εξέταση το Σεπτέμβριο

- Όσοι έχουν εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις τους στο μάθημα και εξεταστούν αλλά δεν περάσουν στην πρώτη εξεταστική, θα ισχύουν οι **ίδιες εργασίες**, προϋποθέσεις και συντελεστές βαρύτητας για το Σεπτέμβριο.
- Για όσους δώσουν το μάθημα **μόνο τον Σεπτέμβριο**, απαιτείται εκπόνηση ατομικής εργασίας, και δεν γίνεται παρουσίαση.
- Η ανάληψη όμως των θεμάτων των εργασιών πρέπει να έχει γίνει **μέσα στο εξάμηνο**, και η παράδοση των εργασιών: 1 εβδομάδα πριν την αρχή της εξεταστικής – όχι κατά την εξέταση.

Εκπόνηση Εργασιών

- Οι φοιτητές που δεν πέρασαν το μάθημα σε άλλη χρονιά πρέπει να κάνουν νέες εργασίες.
- Όλες οι εργασίες θα εκδοθούν στο Διαδίκτυο
 - Στον Ιστότοπο του Εργαστηρίου Ψηφιακών Βιβλιοθηκών και Ηλεκτρονικής Δημοσίευσης <http://dlib.ionio.gr>
- Οι ~2-3 καλύτερες ομαδικές εργασίες (συνδυασμός αναφοράς και παρουσίασης) μπορεί να είναι **απαλλακτικές** για την προφορική εξέταση
 - Μόνο οι εμπρόθεσμες και στην πρώτη εξεταστική
 - Ο βαθμός εξέτασης θα είναι ο βαθμός της εργασίας
 - Δεν γίνεται γνωστό πριν την εξέταση

Ποιοι Επιτυγχάνουν

- Επιτυγχάνουν όσοι πραγματικά δουλέψουν
 - Όσοι παρακολουθούν τακτικά
 - Και κάνουν τις εργασίες
 - Παρακολουθήσουν τα **σεμινάρια**
 - Εκτελέσουν τα «**υποχρεωτικά σενάρια**» (που δεν βαθμολογούνται, αλλά είναι υποχρεωτικά).
- Όσοι δεν παρακολουθούν
 - Δυσκολεύονται να καταλάβουν τι διαπραγματεύεται το μάθημα

Παρακολούθηση Μαθημάτων

- Προαιρετική – αλλά προτείνεται
- Γιατί ...εκεί ακούμε και μαθαίνουμε
 - Ειδικά όταν δεν υπάρχουν διδακτικά βιβλία
- Συζήτηση κοινών προβλημάτων στο μάθημα
- Όποιος δεν έρχεται, έχει την ευθύνη να μάθει ...
 - Πιθανόν ρωτώντας άλλους (συστηματικά τους ίδιους)
 - Ακόμα και στο χώρο ηλεκτρονικών συζητήσεων
 - Διαβάζοντας έντονα

Επικοινωνία Μαθήματος

- Η ηλεκτρονική πληροφόρηση είναι εύκολη
- Ο Ιστότοπος του μαθήματος θα έχει πάγια κείμενα
- Χρήση του blackboard, και του χώρου συζητήσεων του, για δήλωση θεμάτων και παραδόσεις εργασιών
 - <http://blackboard.lib.ionio.gr>
- Με προσωπικές ερωτήσεις (ειδικά με email)

Χώρος Συζητήσεων

- Χρήση του χώρου συζητήσεων
 - Και για εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες
 - Για ανακοινώσεις, αλλαγές, διευκρινήσεις, προθεσμίες, εργασίες, προβλήματα, κλπ γενικού ενδιαφέροντος
 - Γενικές ερωτήσεις και συζήτηση για το μάθημα
 - Μεταξύ φοιτητών ή/και διδασκοντα
- Εναλλακτικός χώρος συζητήσεων (**dlibforum**) κάτω από τα Μαθήματα / Ηλεκτρονική Δημοσίευση / προπτυχιακό ...
 - Για ασφάλεια: Χρήστης «tab», κωδικός «dlibLab»
 - Και δημιουργία προσωπικού κωδικού μετά.

Ηλεκτρονική Επικοινωνία

Για email, αποστολή ή παράδοση αρχείων, ...

Χρήσιμες συμβουλές

- Θέμα επικοινωνίας
- Περιγραφή περιεχομένου
- Τυχόν σύνδεση με προηγούμενα (π.χ. μάθημα)
- Κατά την αποστολή αρχείων: ονόματα με νόημα
- Δεν χρησιμοποιούμε πιο περίπλοκες μορφές από ότι είναι απαραίτητο (doc, html, ...)

Πρόσθετη Τεκμηρίωση

- Διαθέσιμα στο <http://www.ionio.gr/~tab475>
 - Οι διαφάνειες
 - Προτεινόμενες (ψηφιακές) παραπομπές
- Εργαστήριο Ψηφιακών Βιβλιοθηκών και Ηλεκτρονικής Δημοσίευσης <http://dlib.ionio.gr>
 - Σχετικά μαθήματα
 - Εναλλακτικός χώρος συζητήσεων (**dlibforum**)
 - Σύνδεσμοι και παραπομπές
 - ...

Περιεχόμενο Μαθήματος

- Εισαγωγή στην Ηλεκτρονική Δημοσίευση
Γενικό – ηλεκτρονικό – υπόβαθρο
- Θέματα Δημοσίευσης σε Ψηφιακό Μέσο
 - Αναπαράσταση και Μορφότυπα Ψηφιακών Δεδομένων
 - Δόμηση ή Εμφάνιση Ψηφιακού Περιεχομένου
- Θέματα Δημοσίευσης σε Ηλεκτρονικό Χώρο
 - Πρωτόκολλα στο Διαδίκτυο και στον Παγκόσμιο Ιστό (WWW) και δομή των URL
 - Ταυτοποίηση στον Παγκόσμιο Ιστό (WWW)

Περιεχόμενο Μαθήματος

- Ηλεκτρονικά Βιβλία
- Ηλεκτρονικά Περιοδικά
- Η ακαδημαϊκή δημοσίευση
- Το μοντέλο της δημοσίευσης
- Δημοσίευση ελεύθερης πρόσβασης
- Διατήρηση ψηφιακού περιεχομένου
- Μακροπρόθεσμη διατήρηση – Παγκόσμιος Ιστός
- Αυτοματοποίηση διαδικασιών